

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА!

ОСНОВНИОТ СУД ОХРИД, како граѓански првостепен суд, составен од судијата Ристо Силјаноски како судија поединец, решавајќи по тужбата на тужителот АЏ од Р., со стан на ул.“ бр., и со ЕМБГ:..., против тужените: ВЃП од Скопје со стан во населба “” на ул.“, и ЕМБГ: застапувана од адв. Филип Медарски од Скопје, и Друштво за производство, трговија и превоз на ТЉ “Л“ О. ДООЕЛ со седиште во О. на ул.“, со ЕДБ , застапувано од адв. Стрезоски Владимир од О., за утврдување на граѓанска одговорност за навреда и клевета и надомест на нематеријална штета, вредност 615.000,00 денари, по одржаната, усна, јавна и главна расправа, на ден 03.10.2016 година, во присуство на тужителот, на првотужената и полномошник адв. Лазар Сандев од Скопје со заменичко полномошно од адв. Филип Медарски од Скопје, на законскиот застапник од второтужениот ЉТ и на неговиот полномошник адв. Владимир Стрезоски, ја донесе следната:

ПРЕСУДА

ДЕЛУМНО СЕ УСВОЈУВА тужбеното барање на тужителот А.Џ. од Р., против тужените: ВЃП од Скопје и Друштво за производство, трговија и превоз на ТЉ“Л“ ДООЕЛ од О..

СЕ УТВРДУВА дека тужените се одговорни затоа што: во деновите 15.12.2012 година и 22.01.2013 година во електронското издание на интернет страницата [www s.](http://www.s.) објавиле текст во кој што се пласирани лаги и навреди, а кои што се однесуваат кон тужителот дека истиот е “скандалмен“ и имал “манири на тиранин“ со кои што се има намера тужителот да биде омаловажен и понижен, а со што се повредила, неговата чест и углед и професионална кариера како универзитски професор и претседател на огранок на политичка партија, а тужените знаеле и биле должни да знаат дека изнесуваат факти кои се невестинити.

СЕ ЗАДОЛЖУВААТ тужените солидарно да му исплатат на тужителот, на име надомест на нематеријална штета за навреда и клевета износ од 250.000,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на донесување на оваа пресуда т.е. од 03.10.2016 година, во висина на референтната стапка на Народната банка на Република Македонија што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за 8 процентни поени до исплатата, а се во рок од 15 дена по приемот на оваа пресуда.

Од поголемото барање, на тужителот, за надомест на

нематеријална штета за навреда и клевета над уважениот дел до износот од 615.000,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на пресудувањето во висина на референтната стапка на Народната банка на Република Македонија што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, зголемена за осум процентни поени до исплатата, а се во рок од 15 дена по приемот на оваа пресуда СЕ ОДБИВА.

Секоја од странките да ги сноси своите трошоци направени по повод и во текот на постапката.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Тужителот во негово лично својство на физичко лице, до Основниот суд во Охрид, поднесе тужба против тужените со барање кое на расправата од 25.01.2016 година го прецизира како во диспозитивот на оваа пресуда.

Во тужбата како и на одржаната расправа, тужителот наведе дека за објавениот текст и за порталот во кој е објавен, разбрал на 15.12.2012 година кога некои колеги од на работа како и блиски пријатели го прашале дали го прочитал текстот во кој било пишувано за него. Потоа, тој го отворил текстот и откако го прочитал се почувствувал навреден, бидејќи иако содржината била невинистата, знаел дека напишаното се однесува за него бидејќи тој бил професор на факултет и претседател на политичката партија за општина Р.. Тој се потрудил да стапи во контакт со уредникот на порталот, и побарал да го отстранат напишаното од интернет страницата или напишаниот текст да го демантираат но, тужените текстот нити го демантирале, нити пак го отстраниле. Неколку недели подоцна, на ден 22.01.2013 година, на истиот портал тужените повторно објавиле текст во кој го нарекувале со погрдни имиња и му ставале прекари нарекувајќи го “скандалмен“ и човек кој има “манири на тиранин“. Наведе дека со изнесените навреди и лаги тужените му нанеле штета бидејќи како човек се чувствувал лошо и трпел душевна болка бидејќи му биле повредени неговата чест и углед. Поради наведено, побара од Судот да го уважи во целост тужбеното барање, како основано и да ги задолжи тужените да му го исплатат бараниот надомест на име штета.

Докази предложи. Трошоци побара.

Првотужената, на одржаната расправа како и во Одговорот од тужбата, лично и преку својот полномошник го оспори тужбеното барање во целост. Наведе дека како долгогодишен новинар таа секогаш се повикувала на информации од сигурни извори. Во конкретниов случај информацијата за тужителот ја добила по електронски пат и ја објавила интегрално како што пристигнала, бидејќи иако не била главен и одговорен уредник на порталот, таа одобрувала кои текстови ќе бидат поставени. Потоа наведе дека електронскиот медиум всушност не бил

портал, туку бил блог портал каков што можел секој да отвори. Наведе дека тужителот лично не го познавала, нити пак имала лично нешто против него, а текстовите ги објавила од причина што тужителот бил носител на политичка функција. Наведе дека во текстовите не било наведено името и презимето на тужителот за тој да се почувствува навреден. Исто така, наведе дека тужителот не ја побарал нити пак на друг начин исконтактирал со неа, за да ја информира дека ќе преземел постапка против неа. полномошникот од првотужената предложи, Судот да ја отфрли тужбата како ненавремена, бидејќи тужителот разбрал за текстовите по нивното објавување, така што текстовите биле објавени од 15.12.2012 година и 21.01.2013 година, а тужителот тужбата ја поднел на ден 22.04.2013 година по протекот на рокот од 3 месеци. Тужбата не била јасна бидејќи тужителот не навел во тужбата што од предметните текстови претставувало навреда, а што клевета, бидејќи навредата претставувала едно правно прашање, а клеветата претставувала друго правно прашање, така што тужителот не можел за истите да бара солидарна одговорност. Полномошникот од тужителката, наведе да, тужителот не презел мерки за ублажување на евентуалната штета, на кои упатува Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета. Побара од Судот при одлучувањето да ги има во предвид чл.8 ст.1, чл.10 ст.1 и чл.12 ст.1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, кои се однесуваат на исклучување на одговорноста кај двајцата тужени.

Докази предложи. Трошоци побара.

Законскиот застапник од второтужениот ЛТ на одржаната расправа како и во Одговорот од тужбата, лично и преку својот полномошник, наведе дека тој не бил запознат со содржината на текстот кој бил објавен, и за истиот дознал, откако ја примил тужбата. Наведе дека неговата фирма, се занимавала со давање услуги на интернет домени, изнајмување и продавање на интернет домени, како и со фејсбук маркетинг. Во моментот кога бил објавен текстот, неговата фирма имала над 100 домени кои биле регистрирани на име од неговата фирма и така биле поставени на интернет просторот како блогови. Доменот за кој што била тужена неговата фирма, бил на фирмата "К" од Р.Србија, која имала планови да го отвори списанието "С" во Р.М.. Бидејќи по регистрацијата на наведениов домен, тој не ја продолжил регистрацијата, истиот повеќе не бил на име од туженото правно лице. Поради наведеново, кај второтужениот не постоела одговорност, бидејќи второтужениот не стопанисувал со наведениот блог, и од него не остварувал приходи. Полномошникот од второтужениот, побара од Судот да ја отфрли тужбата од тужителот бидејќи била поднесена по изминувањето на рокот од 3 месеци во кој тужителот имал право да бара надомест на штета. Исто така наведе дека, тужбата од тужителот била контрадикторна и неразбирлива, бидејќи тужителот поставил две тужбени барања по исти основ. Приговори за немање на пасивна легитимација на тужениот, бидејќи регистрацијата на доменот била истечена на ден 09.07.2013

година. Наведе да тужениот во критичниот период поседувал други 120 домени и не можел да следи нити да влијае на тоа што се објавува на истите. Покрај наведеново, приговори и на изготвеното психијатриско вештачење, кое повеќе го опишувало субјективниот однос на настанот, наместо од професионален аспект настанот да бил разработен. Поради наведеново, побара од Судот, да го одбие тужбеното барање како неосновано.

Докази предложи. Трошоци побара.

Судот ги одобри и изведе предложените докази со: читање на принтот на страницата од марнет мрежа досие бр.13390 [http/ magnet mk page id 33](http://magnet.mk/page/id/33) , принтот од електронското издание на страница [www s](http://www.s) од 22.01.2013 година., принтот од електронското издание на страница [www s](http://www.s) од 15.12.2012 год., принтот од веб страната на ., договорот за вработување бр.04-383/10 од 01.11.2011 година, на Правен факултет К., наодот и мислењето од д-р ВК од 21.04.2013 година како и со распит на странките во својство на странки, и откако истите ги ценеше во смисол на чл.8 од ЗПП, ја утврди следната фактичка состојба:

Второтужениот претставува правно лице организирано како друштво со ограничена одговорност на едно лице, во приватна сопственост на лицето ТЉ од О.. Основна дејност на второтужениот претставува давање услуги на интернет домени, изнајмување и продавање на интернет домени, како и фејсбук маркетинг. Во рамките на својата дејност второтужениот на ден 09.07.2008 година ја регистрирал електронската публикација: [www s](http://www.s).

Првотужената по професија е новинар. Таа, иако не била главен и одговорен уредник на електронската публикација : [www s](http://www.s), вршела уредничка работа, затоа што текстовите кои ги добивала по електронски пат од граѓани, партии и други извори, ги одобрувала да бидат објавени на наведената интернет страна.

Електронската публикација: [www s](http://www.s), всушност била еден вид на средство за јавно информирање по електронски пат каде се објавуваат содржини во пишана форма и слика на начин кој е достапен за широката јавност.

Тужените во два наврати преку интернет електронската публикација : [www s](http://www.s) објавиле текст во кој го навредиле и наклеветиле тужителот.

Така, на ден 15.12.2012 година, со намера да го омаловажат тужителот, првотужената одобрила, а второтужениот допуштил на интернет доменот: [www s](http://www.s) да биде објавен текст со наслов:“Скандал во Р., со професор Скандалмен!“. Од содржината на објавениот текст, до израз доаѓа намерата на тужените да го омаловажат тужителот, бидејќи во текстот за него употребувале погрдно и навредливо име нарекувајќи го “скандалмен“. Во последниот пасос од текстот, навеле:“Разочарувањето кај членството на неговата партија и воопшто кај ресенчани е огромно, некои дури и се срамат што имаат ваков сограѓанин и се прашуваат дали е паметно ваков човек со манири на тиранин, да ги воспитува нивните

деца на факултетот каде што предава.“ И, во овој дел од текстот, тужените изразиле понижувачко мислење за тужителот со кое се повредува неговата чест и углед, а со што го навредиле истиот.

Покрај погоре изнесените навреди, во објавениот текст од 15.12.2012 година, тужените со намера да му наштетат на тужителот преку електронска публикација пронесле и невистинити факти штетни за честа и угледот од тужителот, иако биле должни да знаат дека изнесените факти се невистинити. Така, во содржината на текстот било наведено дека граѓани од Р. им испратиле интересни информации за нивни сограѓанин, кој бил вработен како професор на еден факултет надвор од Р., кој бил актуелен претседател на политичка партија. Во текстот, иако не било наведено името и презимето од тужителот, лесно било да биде утврден неговиот идентитет, бидејќи Р. е мало градче и било општо познато кој е претседател на политичката партија, а воедно и вработен како професор на факултет надвор од Р.. Така, во седмиот пасос од текстот објавен на 15.12.2012 година, тужените навеле клевети за тужителот затоа што навеле: “За краток период од неговото назначување за претседател Општинската организација од неговата партија, тој почнува да се однесува од позиција на покажување на сила, заканувајќи им се со бркање од работа на хигиеничарките кои што ги чистат соседните простории ...“ Во наредниот осми пасос тужените продолжиле да го клеветат тужителот бидејќи навеле: “Друг случај е тоа што по негова наредба кај нотар беа упатувани луѓе кои што на своја адреса пријавуваа дури и по неколкумина граѓани од М, со цел да добијат право на вадење на македонски документи за лична карта или државјанство.“ И, во наредниот пасос од истиот текст, тужените продолжиле да го клеветат тужителот затоа што навеле: “...повторно скандалозно пред целокупното општинско раководство и пред претставници на месната заедница од каде што доаѓала една од кандидатките “скандалмен“ повторно истапува со навредливи зборови од типот: “Ти нема да бидеш примена бидејќи си селанка и не си од видно семејство, а ќе биде примена друга кандидатка што е од видно граѓанско семејство“.

По неколку недели, поточно на ден 22.01.2013 година, повторно со намера да го омаловажат тужителот, првотужената одобрила, а второтужениот допуштил на интернет доменот: [www s](http://www.s) “, да биде објавен текст овојпат со наслов: “Скандал во Р.:Професор Скандалмен го “расцепи“ ресенското ?!“ И, од содржината на овој текст доаѓала до израз намерата на тужените да го омаловажат тужителот, бидејќи изразиле понижувачко мислење за тужителот, а и на повеќе места во текстот го нарекувале со погрдно име “скандалмен“. Така, во вториот пасос од текстот тужените навеле: “Имено, тоа е така од самиот почеток од назначувањето на новиот претседател на ОО, кој што со своето скандалозно однесување меѓу поголемиот број од членството во Р. се здоби со прекарот “Скандалмен“, за чие однесување пишувавме и на нашиот сајт.“

Тужените не ја докажаа вистинитоста на погоре наведените

тврдења за тужителот, нити пак погоре наведените тврдења се однесуваат на приватниот живот од тужителот.

Тужителот разбрал за содржината на објавените текстови, истиот ден кога тие биле објавени, и тоа од негови колеги од на работа како и од блиски пријатели кои го прашале дали го прочитал текстот во кој било пишувано за него. Тој го отворил текстот и откако го прочитал се почувствувал навреден, бидејќи, иако не било спомнато неговото име и презиме, знаел дека напишаното се однесува за него бидејќи тој бил професор на факултет и претседател на политичката партија за општина Р..

Тужителот не превзел мерки за ублажување на штетата, бидејќи до тужените не поднел писмено Барање за јавно извинување и јавно повлекување на изјавата.

Тужителот до Основниот Суд во О., поднесе тужба за утврдување на одговорност и надомест на штета за навреда по пошта со препорачана пратка бр.166824371 која е испратена на ден 22.04.2013 година.

Судот утврди дека, тужбата е поднесена во рокот од три месеци од денот кога тужителот дознал за навредата, бидејќи навредата била вршена во два наврати од кои последниот бил на ден 22.01.2013 година. Исто така, Судот утврди да тужителот ја поднесол тужбата во лично својство на физичко лице, а не на лице кое врши јавна функција.

Поради јавно изнесената навреда, како и заради изнесените клевети, тужителот чувствувал немир, огорченост, повреденост, и омаловаженост. Вака изразените чувства довеле до нарушување на дотогашната психичка рамнотежа кај тужителот, и до појава на анксиозност со психосоматски симптоми: несоница, тахикардија, стегање во градниот кош и покачен крвен притисок. Душевната болка која ја чувствувал тужителот на почетокот била со јак интензитет и траела околу два месеци (бидејќи двата текста биле објавени во период од околу 5 недели), а потоа преминала во јачина со среден интензитет и како таква траела уште еден месец, по што продолжила да трае со намален слаб интензитет, поради што тужителот имал потреба од повремена медикаментозна терапија.

Помеѓу јавно изнесената навреда и клевета и душевната болка која ја доживеал тужителот, постои причинско последична врска, со која на тужителот му е предизвикана нематеријална штета за повреда на личните права. Судот на тужителот му определи на име справедлив паричен надоместок за претрпена нематеријална штета за повреда на личните права, износ од 250.000,00 денари, и при определувањето на висината на износот судот ги зеде во предвид следните околности: тоа што тужителот пред поднесување на тужбата не превзел мерки за ублажување на штетата со барање за извинување и јавно повлекување на објавените текстови, јачината на душевната болка и нејзиното времетраење, имотната состојба на тужените, фактот да тужените откако ја добиле тужбата можеле, но не му се извиниле на тужителот ниту јавно, нити пак лично, како и целта за која служи надоместокот, но и за тоа надоместокот

да не е во спротивност со стремежите кои не се спојливи со неговата природа и општествена цел . Поради наведеново, определениот износ е пропорционален со предизвиканата штета и ја опфаќа нематеријалната штета нанесена на честа и угледот на тужителот како оштетен.

Тужените до завршување на оваа постапка не му се извиниле на тужителот ниту јавно, ниту пак лично.

До вака утврдена фактичка положба, Судот дојде врз основа на изведените докази:

Основните податоци за второтужениот како правно лице како и неговата основна дејност се утврдени од принтоот на страницата од марнет мрежа досие бр.13390 [http/](http://) како и од распитот на законскиот застапник на второтужениот.

Од принтоот од електронското издание на страницата [www s](http://www.s) од 22.01.2013 година, и принтоот од електронското издание на страницата [www s](http://www.s) од 15.12.2012 год., судот ја утврди содржината на објавените текстови и датумот кога тужениите ги објавиле.

Околноста да тужителот бил претседател на општинска организација на политичка партија за Р. и дека работи како професор на еден од факултетите надвор од Р. се утврди од принтоот од веб страната на , и договорот за вработување бр.04-3xx/10 од 01.11.20xx година, на Правен факултет К.

Од наодот и мислењето од д-р ВК од 21.04.2013 година, судот ги утврди видот и времетраењето на нематеријалната штета која ја претрпел тужителот.

Кога и како тужителот разбрал за објавените текстови, се утврди од распитот на тужителот во својство на странка.

Од распитот на првотужената, судот утврди дека, иако таа не била главен и одговорен уредник на порталот, лично ги одобрила наведените текстови да бидат поставени на интернет.

При вака утврдена фактичка положба со примена на одредбите од чл.6 ст.1 и 3, чл.8 ст.1 и 3., чл.15, чл.19.ст.4, чл.20 ст.1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, чл.189, чл.192-а, чл.266 и чл.266-а од Законот за изменување и дополнување на Законот за облигациони односи, судот најде дека тужбеното барање од тужителот е делумно основано.

Согласно чл.19 ст.4 од од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, лицето кое врши јавна функција, оштетено со навреда или клевета, може да се појави како тужител само во негово лично својство на физичко лице.

Рокот за поднесување на тужба според одредбите на овој закон е три месеци од денот кога тужителот дознал или требало да дознае за навредливата или клеветничката изјава и за идентитетот на лицето кое ја предизвикало штетата, но не подоцна од една година од денот кога изјавата е дадена пред трето лице.

Во конкретниов случај, тужителот, тужбата за утврдување на граѓанска одговорност за навреда и клевета ја поднел во негово лично

својство на физичко лице, и истата е поднесена во рокот бидејќи тужените навредата ја извршиле во два наврати (како продолжено дело) од кои последно објавениот текст бил на ден 22.01.2013 година, а тужбата со препорачана пратка е испратена преку пошта на ден 22.04.2013 година, што значи не по протекот на три месеци откако тужителот дознал за текстовите со кои бил навреден и клеветен, и за идентитетот на лицето кое ја предизвикало штетата.

Согласно чл.6 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, за навреда одговара тој што со намера да омаловажи, со изјава, однесување, објавување или на друг начин ќе изрази за друг понижувачко мислење, со кое се повредува неговата чест и углед.

Според истиот член, во ст.3 е наведено да: за навреда сторена преку средство за јавно информирање (весници, магазини и друг печат, програми на радиото и телевизијата, електронски публикации, телетекс и други форми на уреднички обликувани програмски содржини кои се објавуваат, односно се емитуваат дневно или периодично во пишана форма, звук или слика, на начин достапен за широката јавност), можат да одговараат авторот на изјавата, уредникот или лицето кое го заменува во средството за јавно информирање и правното лице. Тужителот при поднесувањето на тужбата е слободен да одлучи против кое од лицата од овој став ќе поднесе тужба за утврдување одговорност и надоместување на штета за навреда.

Со тоа што првотужената одобрила, а второтужениот како правно лице објавил текст во електронското издание на интернет доменот www.s во кој изразиле понижувачко мислење за тужителот со кое се повредува неговата чест и углед, кај тужените постои граѓанска одговорност за навреда. Постоенето на намерата на тужените да го омаловажат тужителот, произлегува од содржината на објавените текстови во кои, тужените за тужителот употребуваат погрдно и навредливо име.

Согласно чл.8 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, за клевета одговара тој што со утврден или очевиден идентитет, со намера да наштети на неговата чест и углед, пред трето лице изнесува или пронесува неистинити факти што се штетни за неговата чест и углед, а знае или бил должен и може да знае дека се неистинити.

Според истиот член во ст.3, е наведено да, ако изнесувањето или пронесувањето неистинити тврдења за факти е сторено преку средство за јавно информирање (весници, магазин и друг печат, програми на радиото и телевизијата, електронски публикации, телетекс и други форми на уреднички обликувани програмски содржини кои се објавуваат, односно се емитуваат дневно или периодично во пишана форма, звук или слика, на начин достапен за широката јавност), за клевета можат да одговараат авторот на изјавата, уредникот или лицето кое го заменува во средството за јавно информирање и правното лице. Тужителот при поднесувањето на тужбата е слободен да одлучи против кое од лицата од овој став ќе поднесе тужба за утврдување одговорност и надоместување на штета за клевета.

Во конкретниов случај, првотужената уреднички го одобрила, а второтужениот како правно лице допуштил да биде објавен текст во кој се содржани невестинити факти штетни за честа и угледот на тужителот (да тужителот им се заканувал со бркање од работа на хигиеничарките кои што ги чистат соседните простории., да по негова наредба кај нотар биле упатувани луѓе кои што на своја адреса пријавувале по неколкумина граѓани од М, со цел да добијат право на вадење на македонски документи за лична карта или државјанство., и да на кандидатка која конкурирала за вработување и рекол: “Ти нема да бидеш примена бидејќи си селанка и не си од видно семејство, а ќе биде примена друга кандидатка што е од видно граѓанско семејство“). Тужените биле должни да знаат дека наведените факти се невестинити, во спротивно пред судот беа должни да достават докази од кои се потврдува нивната вистинитост, или дека имале основана причина да поверуваат во нивната вистинитост.

Надоместувањето на нематеријалната штета за навреда, согласно чл.15 ст.1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, се досудува само ако сторителот на навредата не се извинил и јавно не ја повлекол навредливата изјава или ако ја повторил навредата по судската одлука со која се забранува такво повторување.

Согласно чл.15 ст.2 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, висината на паричното надоместување на штетата треба да биде пропорционална со штетата нанесена на угледот на оштетениот и при нејзиното одредување судот треба да ги земе во предвид сите околности од членовите 13 и 14 од овој закон, како и имотната состојба на тужениот.

И, според чл.15 ст.3 од истиот закон, надоместувањето на докажаната материјална штета може да се состои во парично надоместување на вистинската штета и на изгубената добивка.

Во конкретниов случај, помеѓу јавно изнесената навреда и клевета, и душевната болка која ја доживеал тужителот, постои причинско последична врска, со која на тужителот му е предизвикана нематеријална штета за повреда на личните права. Иако, тужителот пред поднесување на тужбата не превзел мерки за ублажување на штетата, со барање за извинување и јавно повлекување, бидејќи тужените до завршувањето на постапката не му се извинија на тужителот нити пак јавно ги повлекоја навредливите изјави, судот на тужителот му досуди надомест на нематеријална штета.

Согласно чл.17 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, е наведено, да судот при определувањето на висината на надоместокот на нематеријалната штета ќе ги има предвид одредбите од Законот за облигационите односи (ЗОО).

Според чл.189 ст.1 од Законот за изменување и дополнување на ЗОО, во случај на повреда на личните права судот, ако најде дека тежината на повредата и околностите на случајот го оправдуваат тоа, ќе досуди справедлив паричен надоместок, независно од надоместокот на материјалната штета, како и во нејзино отсуство.

Во ст.2 од истиот член, е наведено да: При одлучувањето за барањето за справедлив паричен надоместок, судот ќе води сметка за силината и траењето на повредата со која биле предизвикани физички болки, душевни болки и страв, како и за целта за која служи надоместокот, но и за тоа надоместокот да не е во спротивност со стремежите кои не се спојливи со неговата природа и општествената цел.

При определувањето на висината на справедливиот паричен надоместок на име нематеријална штета, судот ги зеде во предвид следните околности: да тужителот пред поднесување на тужбата не превзел мерки за ублажување на штетата со барање за извинување и јавно повлекување на објавените текстови, јачината на душевната болка која тужителот ја доживеал и нејзиното времетраење, имотната состојба на тужените, фактот да тужените откако ја добиле тужбата можеле, но не му се извиниле на тужителот ниту јавно, нити пак лично, како и целта за која служи надоместокот, но и за тоа надоместокот да не е во спротивност со стремежите кои не се спојливи со неговата природа и општествена цел.

Поради наведеново, Судот делумно го уважи тужбеното барање од тужителот и ги задолжи тужените да на име надомест на нематеријална штета за повреда на личните права поради претрпени душевни болки за навреда и клеветата, солидарно да му платат на тужителот справедлив паричен надоместок во износ од 250.000,00 денари.

Од поголемото барање над уважениот дел до износот од 615.000,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на пресудувањето до бараниот износ од 615.000,00 денари, Судот го одби, затоа што тужителот пред поднесување на тужбата не превзел мерки за ублажување на штетата со барање за извинување и јавно повлекување на објавените текстови, како и тоа да висината на надоместокот не е во спротивност со стремежите кои не се спојливи со неговата природа и општествена цел.

Имајќи ги во предвид наведените членови како и Наодот и мислењето на д-р Васка Кочоска специјалист психијатар и овластен судски вештак од државата, Судот ги задолжи тужените солидарно да му исплатат на тужителот на име нематеријална штета за навреда и клеветата справедлив паричен надоместок во износ од 250.000,00 денари.

Обврската за исплата на справедливиот паричен надоместок согласно чл.192-а од Законот за изменување и дополнување на ЗОО, пристигнува со денот на донесувањето на првостепената пресуда со која е определена висината на овој надоместок, а во конкретниов случај тоа е 03.10.2016 година, поради што, тужените на тужителот од овој датум, согласно чл.266 и чл.266-а од Законот за изменување и дополнување на ЗОО, му должат и соодветна законска казнена камата.

При одлучувањето, Судот ги ценеше наводите од првотужената дека:електронскиот медиум всушност не бил портал, туку бил блог портал каков што можел секој да отвори, но при одлучувањето таквите наводи Судот не ги прифати, затоа што од нејзиниот исказ самата потврди дека конкретните текстови таа ги одобрила да бидат објавени преку електронскиот медиум. Од друга страна, согласно чл.6 ст.3 од Законот за

граѓанска одговорност за навреда и клевета, формата на медиумот и не е пресудна, туку околноста да истиот уреднички се обликува, а првотужената всушност вршела уредување на начин што ги одобрувала текстовите кои треба да бидат објавени.

Исто така, Судот ги ценеше наводите од првотужената да во текстовите не било наведено името и презимето на тужителот за тој да се почувствува навреден, но таквите наводи при одлучувањето Судот не ги прифати затоа што, во истиот член 6 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, законодавецот не нагласил дека името на лицето кое се навредува треба да биде спомнато, а во конкретниов случај од содржината на текстовите тоа лесно можело да биде утврдено.

Барањето од полномошниците на тужените Судот да ја отфрли тужбата како ненавремена, бидејќи тужителот разбрал за текствите по нивното објавување, така што текстовите биле објавени од 15.12.2012 година и 21.01.2013 година, а тужителот тужбата ја поднел на ден 22.04.2013 година, Судот не ја прифати бидејќи делото тужените го извршиле во два наврати од кои последниот текст бил објавен на 22.01.2013 година, а не на 21.01.2013 година. Тужителот тужбата ја поднел во рокот од 3 месеци бидејќи тужбата ја пратил по пошта со препорачана пратка на ден 22.04.2013 година.

При одлучувањето, Судот ги ценеше наводите од полномошникот на првотужената да тужителот не навел во тужбата што од предметните текстови претставувало навреда, а што клевета поради што тужителот не можел за истите да бара солидарна одговорност, но таквите наводи при одлучувањето, Судот не ги прифати затоа што од прецизираното тужбено барање јасно се гледа да тужителот бара надомест за претрпена нематеријална штета и за сторена навреда и за сторена клевета. Впрочем, согласно одредбите на ЗПП, судот е врзан за тужбеното барање на тужителот, а не и за правната квалификација на истото.

Беше ценето барањето на полномошникот од првотужената при одлучувањето да се имаат во предвид членовите:9 ст.1, чл.10 ст.1 и чл.12 ст.1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, кои се однесуваат на исклучување на одговорноста кај двајцата тужени, но во конкретниов случај наведените членови не можат да бидат применети затоа што изнесените клевети тужените не ги дале во научно, книжевно или уметничко дело. Исто така, судот го ценеше правото на првотужената да не го открие својот таен извор на информации за фактите кои ги изнела, но пред судот можеше да открие релевантни информации со кои се утврдува вистинитоста за објавените информации без да го идентификува изворот на информациите.

При одлучувањето, судот ги ценеше наводите од законскиот застапник од второтужениот Љупчо Таневски и од неговиот полномошник да второтужениот не бил запознат со содржината на текстот кој бил објавен, бидејќи во критичниот период поседувал други 120 домени и не можел да следи нити да влијае на тоа што се објавува на истите, но таквите наводи судот при одлучувањето не ги прифати, затоа што како

правно лице кое ја дава услугата, бил должен да знае што се објавува преку правното лице.

Исто така, беа ценети наводите од законскиот застапник од второтужениот и од неговиот полномошник, да второтужениот не поседувал пасивна легитимација, бидејќи второтужениот не стопанисувал со наведениот блог, но таквите наводи не беа прифатени, бидејќи второтужениот не приложи докази за истото.

Приговорот од второтужениот на изготвеното психијатриско вештачење, судот го ценеше, но при одлучувањето не беше прифатен, бидејќи вештото лице е лекар специјалист, стручњак од наведената област и овластен судски вештак кој за своите наоди и мислења подлежи на одговорност.

Судот при одлучувањето ги ценеше наводите од тужителот дека побарал од тужените да го отстранат или демантираат напишаниот текст, но таквите наводи при одлучувањето Судот не ги прифати затоа што, тужителот не приложи доказ дека такво барање доставил до тужените.

Од тие причини, Судот не го прифати бараниот износ од 615.000,00 денари, на име нематеријална штета што тужителот го бараше, бидејќи истиот не превзел мерки за ублажување на штетата, со барање за јавно повлекување, во смисла на чл.13 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клеветата.

Од тие причини се одлучи како во диспозитивот на оваа пресуда.

Одлуката за трошоците е донесено согласно чл.148 ст.2 од ЗПП, и судот одлучи секоја страна да ги сноси своите трошоци. Имено, иако тужителот делумно успеа во парницата и истиот побара трошоци во износ од 10.000,00 денари од кои износ од 7.500,00 ден. за отсуство од работа за 5 рочишта и износ од 2.500,00 ден. на име патни трошоци Р.-О., но бидејќи барањето за надомест на трошоци не беше поткрепено со докази - потврда за висината на направените трошоци, судот одлучи како во изреката.

ОД ОСНОВЕН СУД ОХРИД, на ден 03.10.2016 година.

С у д и ј а,
Ристо Силјаноски с.р.

ПОУКА: Рок за жалба 15 дена од денот на приемот,
преку овој суд до Апелациониот суд-Битола.

Д-на : тужителот, адв.Филип Медарски од Скопје
и адв.Владимир Стрезоски од О.